

διατηρείται. Οί βασιλεῖς Ἰωσήφ (ἑδελφός τοῦ Βοναπάρτου Ναπολέοντος) καὶ Ἰωακείμ (ὁ Μουράτ, γαμβρός αὐτοῦ) ἐγκαινιάσαν τὴν μεταβολὴν ταύτην καταργήσαντες πάντα τὰ προνόμια ἡ πατρικὴ περιουσία διανέμεται εἰς πάντα τὰ παιδιά, ἀντὶ τὴν κυριεύεται ὑπὸ τῶν ἀρρένων καὶ πρωτοτόκων, τὰ πλείστα κτήματα τοῦ κλήρου ἐδημεύθησαν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ δημοσίου χρέους, ἡ δικαστικὴ ὑπηρεσία, ἡ οἰκονομία καὶ ἡ διοίκησις ἐτακτοποιήθησαν, ἐπικρατοῦσι δὲ ὡς νόμοι οἱ παρὰ τοῦ Ἰωσήφ δημοσιευθέντες. Γαλλικαὶ κώδικες, ἀντὶ τοῦ λαθουρινθοῦ τῶν Αὐγουσθιδικῶν, Ῥωμαϊκῶν, Ἰσπανικῶν, Αὐστριακῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν νόμων.

Ἐρ' ὅσον ἐξῆ ὁ Φερδινάνδος, ἀλλὰ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὅστις εἶδε τὴν ἀλληλομαχίαν τῆς μοναρχίας καὶ τῆς ἐπικρατείας, ἡ πρόβδος ὑπῆρξε βραδεία. Τοῦ ναντίον δὲ ἡ λαοπόνητος βελτίωσις ἀνεπτύχθη πολὺ ἐκ τοῦ νῦν βασιλεύοντος. Δότι ἀπὸ τοῦ 1830, ὅτε ἀέλαβε τὰ σκήπτρα ὁ Β. Φερδινάνδος, εἶδει καὶ σύνεσιν πολιτικὴν καὶ γενναϊότητα καθότι ἐσπούδασε μὲν νὰ καταστήσῃ τὴν μεταξὺ τῶν πολεμουμένων ἀρχῶν ἰσῥόβειαν, φιλοτιμεῖται δὲ νὰ φρίνηται φιλάνθρωπος καὶ ἐπιεικὴς πρὸς τὰς πολιτικὰς καινοτομίας.

Ἡ Νεάπολις ὑπάρχει χώρα ἰσονομίας κυβερνωμένη ὑπὸ τοῦ αὐτογνωμονεστάτου ἔως τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπῃ ἡγεμόνων. Ἰδοὺ κατὰ τί νῦν διαφέρει τῶν ἄλλων. Ἀλλὰ τοιαύτη πραγμάτων κατὰστασις δύναται νὰ διαρκέσῃ; ἀποποιοῦμαι νὰ ἐκφράσω περὶ τούτου γνώμην. Φαίνεται ὅμως ὅτι πάντες οἱ μεσημβρινοὶ λαοὶ ὑποκύπτουσιν εὐκολώτερον εἰς τὸν ζυγὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ δουλεία καὶ ἡ ταπεινότης αὐτῶν ἐκτείνεται εἰς πλείοντον χρόνον· ἐπεὶ ἐξάπτει μὲν καὶ κινεῖ αὐτοὺς ἐνίστα ἡ διάπυρος φαντασία εἰς ὑπερβολάς, ἀλλὰ δὲν ἔχουσιν οὔτε σταθερότητος χαρακτῆρα, οὔτε ἠθικὰς ἀρετὰς ἄλλας, ἀγνοοῦν δὲ καὶ φέρονται δίκην νευροσπασμῶν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, ὅτε μὲν ὡς παιδιά ἀπατῶμενοι ὑπὸ τῆς ματαιᾶς λαμπρότητος τινὼν παρασῆμων, ὅτε δὲ ἐκθληνόμενοι διὰ τῶν θεάτρων, τῶν χορῶν, τῶν ἐστιασίων καὶ τῆς πολυτελείας, συχνάκις δὲ παραδιδόντες τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος εἰς τὴν πρόχαιρον καὶ ἀδέβαιον ἐκ τῶν ἀξιώματων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας χρηματικὴν ὠφέλειαν. Τὰ ἐλατιώματα δὲ ταῦτα εὐρίσκουμεν ἰδιαιτέρως εἰς τὸν λαὸν τῆς Νεαπόλεως· διότι ὡς ἀσύμφωνος καὶ παλιντράπελος οὔτε τὴν ἰδίαν αὐτονομίαν αὐτοῦ ἐδυνήθη νὰ ὑπερασπισθῇ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐλευθερία, καθὼς ἡ καταδυναστεία, ἤλθεν ἐξέσθην εἰς αὐτόν.

Διὰ τοῦτο πάντες σχεδὸν θεωροῦσιν μέχρι τοῦδε ὡς ἀνυχονισμὸν τὴν πολιτικὴν βελτίωσιν. Καὶ ὑπάρχουσι μὲν ἐνδημικὸν πάθος, ἡ συνωμοσία καὶ αἱ στάσεις ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Πυθαγόρα μέχρι τῆς ἀναφανίσσεως τοῦ Καρδοναρισμοῦ· ἀλλ' ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἐλευθεροτυπία καὶ ἡ δημοσίου συζήτησις δὲν συμβιβάζονται μετὰ τῶν σκισμῶν καὶ μηχανορραφημάτων ὥστε ἐκ μόνῃς τῆς εἰρηνικῆς προόδου τῶν ἰδίων καὶ τῶν συμπεριόντων πρέπει νὰ ἐλπίζωσιν οἱ Νεαπολίται τὴν μεταβολήν. Ἀλλ' ἂν τύχῃ μοχθηρὰ καὶ ἐπίβουλος κυβέρνησις, ἔφινει νὰ προσχωθῶσιν αἱ ὀρθαὶ ἰδέαι καὶ τὰ ὑλικά συμφέροντα; ἡ τούναντίον σπευδάζει κατὰ πάντα τρόπον

νὰ διατρέψῃ μὲν τὰς πρώτας, νὰ κατατρέψῃ δὲ τὰ δεύτερα διὰ νὰ ἐξουδενώτῃ τοὺς λαοὺς, ὥστε νὰ τοὺς καταβλῇ εὐκολώτερον ὡς δυτυχεῖς καὶ πένητας, διὰ δὲ τοῦτο μὴ δυναμένους οὔτε νὰ ἀνανεύωσι, πολὺ δὲ μάλλον νὰ συλλαβῶσι καὶ νὰ φέρωσιν εἰς πέρας φρόνιμον σχέδιον πολιτικῆς μεταρρυθμίσεως;

Ποτακίς κακόζηλοι μιμηταὶ τοῦ δεσποτικωτάτου ἡγεμόνων Λουδοβίκου ΙΔ. συγκιντροῦντες εἰς ἐκείνου, ἄσπασαν τὴν ἐξουσίαν καὶ θέλοντες ν' ἀποδείξωσι διὰ τῶν πραγμάτων ὅτι ἐξ αὐτῶν πηγάζει τὸ πᾶν (1) ὅτι εἰς οὐδὲν χρησιμεύει πρὸς εὐημερίαν πολιτικὴν ἱκανότης καὶ ἀρετὴ καὶ παιδεία, ἀνευ τοῦ δουλοπρεποῦς ἐξουτελισμοῦ, ὅτι αὐτοὶ ἐδύναντο νὰ δημιουργήσωσι τοὺς ὑπέρτας τοῦ δημοσίου καὶ πάνιν ὡς σκευὴ κεραμέως νὰ τοὺς συντριψώσιν, ἀνεύθασαν εἰς ὑψηλὰς ἀρχὰς οὐχὶ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τιμίους πολίτας, ἀλλὰ τοὺς ἀχρεῖους κόλακας καὶ ἐστιγματισμένους· ἄλλοι δὲ σαγηνεύοντες καὶ τινες τῶν ἄλλων ἐφάνησαν μὲν οἱ τιμῶσι τὴν ἀξίαν τῶν ἀρ' οὗ ὅμως εἶδον αὐτοὺς θαρβύλους καὶ παρρησιαστικῶς καὶ φιλαλήθεις, ἡ ἐταπεινώσαν αὐτοὺς, διὰ τοῦ φόβου, ἡ διέφθειραν διὰ τῆς κενοδοξίας· τελευταῖον δὲ περιφρονήτικῶς ἀπεσκευάσσαν, ὥστε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκαυτηρίασαν ἡλληλοδίαδογας πάντας ὡς ἀχαρακτηρίστους καὶ οὐτιδανούς.

Ἀγαθὴ τύχη ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως, ἂν καὶ μὴ συνταγματικὸς, ἐπιμελεῖται ἐκουσίως νὰ μετρίξῃ τὸ ὑπέροχον τῆς δυνάμεως, τὴν ὅποιαν περιεβλήθη, ὅθεν μεταχειρίζεται αὐτὴν ὅσον δύναται ἐπιεικέστερον καὶ πρὸς τὸ γενικὸν καλόν. Οἱ ἐλαβιν εἰς χεῖρας τὰς ἡνίας τῆς Κυβερνήσεως ἡ διὰ τῶν φατριαστικῶν παθῶν,

(1) Ὁ Λουδοβίκος ἔλεγεν, ὡς ὑπάρχει γνωστὸν, «ἐγὼ εἶμαι ἡ Γαλλία» *l'état c'est moi*. Ἀλλ' ὁ Ναπολεὼν Βοναπάρτης διὰ ἐφάνη ὀλιγώτερον δεσποτικὸς καὶ ἀπληστος τῆς ἀρχῆς. Μεταξὺ πλήθους ἄλλων ἀποδείξεων ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν καὶ τὸ ἀκόλουθον ἀνέκδοτον.

Πολεμοῦντος τοῦ Ναπολεόντος ἐν Ἰσπανίᾳ, ἡ Ἰωσηφίνα σύζυγος αὐτοῦ ὑποδεχθεῖσα τὸ νομοθετικὸν σῶμα εἶπεν ὅτι ἔχαιρε βλέπουσα τὸν αὐτοκράτορα φροντίζοντα πρὸ πάντων περὶ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος ὡς παριστάμεντος τὸ ἔθνος.

Τοὺς λόγους τούτους ἅμα μαθὼν ὁ Ναπολεὼν ἐκ τῶν ἐφημερίδων, ἔσπευσε νὰ πέμψῃ εἰς τὸν Μηνύτορα ἄρθρον αὐστηρὸν καὶ καταψεύδον τὴν ἰδίαν ταύτην· ἰδοὺ τὸ χείμενον τοῦ Μηνύτορος.

«Πολλοὶ ἐφημερίδες διέδωσαν ὅτι ἡ αὐτοκρατορῖσα ἀπαρτῶσα εἰς τὴν πρεσβείαν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, εἶπεν ὅτι ἔχαιρε βλέπουσα τὸν αὐτοκράτορα φροντίζοντα πρὸ πάντων περὶ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος ὡς παριστάμεντος τὴν ἐπικράτειαν.

Ἡ αὐτοκρατορῖσα οὐδαμῶς εἶπε τοιοῦτόν τι ἐπεὶ ἡ γνωρίζει τὰς θεσμοθεσίας ἡμῶν· ἐξέφυγε δὲ μάλιστα καὶ οἱ πρώτος ἀντιπρόσωπος τοῦ ἔθνους ὑπάρχει ὁ αὐτοκράτωρ, καθότι πᾶσα ἐξουσία προέρχεται ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἔθνους. Σ. Μ.